

Landsbygden imorgon

Här beskrivs hur landsbygden ska utvecklas.

Utveckling av Landsbygden - Möre

Landsbygden ger möjlighet till andra boendemiljöer och verksamheter än vad staden kan erbjuda, vilket bidrar till en positiv mångfald i kommunens utbud.

Landsbygdens värden

Kalmar kommun har en växlande natur som präglas av läget mellan det småländska höglandet och havet. Möre innebär den del av landskapet Småland som omfattar byar, sammanhållen bebyggelse och landsbygd. Kalmar kommun kan delas in i olika landskapskaraktärer. I väster finns det till exempel en utpräglad skogsbygd som domineras av gran och tall. I mellanbygden finns ett mosaikartat landskap som övergår i den stora möreslätten som möter kust och skärgård. Möreslätten kännetecknas av ett öppet jordbrukslandskap. Karaktäristiskt är inslaget av åkerholmar, stenmurar i åkrar och betesmarker.

På landsbygden finns stor tillgång till naturresurser som ger grund till produktion av skogs- och livsmedelsråvaror. Här finns natur- och kulturvärden och värdefulla kustmiljöer. Landsbygdens natur- och kulturmiljöer är viktiga för människors livskvalitet och tillgång för rekreation. Samspelet mellan stad och land är starkt i Kalmar kommun. Genom insatser som underlättar för arbete, företagande och nya bostäder kan landsbygden utvecklas.

Utvecklingsriktning

Unikt natur- och kulturlandskap

Det unika natur- och kulturlandskapet är viktigt att ta vara på. Genom att stärka och förädla de olika miljöernas specifika värden fortsätter människor att attraheras av kommunens goda livs- och rekreativmiljöer.

Goda möjligheter för ett aktivt friluftsliv

Landsbygden har stora värden för friluftslivet. Här finns större natur- och rekreativområden som erbjuder ett varierat utbud för invånare och besökare. Förutsättningar för friluftsliv på landsbygden ska säkerställas i enlighet med kommunens friluftslivsprogram som antogs av kommunfullmäktige 27 april 2020.

Läs mer under fliken "Friluftsliv".

Friluftsliv

Stärka befintliga bebyggelseområden

Landsbygdens rika bebyggelsehistoria ska fortsätta att utvecklas för att gynna en välmående bygd. Ny bebyggelse ska

i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse. Ny bebyggelse ska bidra till att stärka och utveckla platsens karaktär genom att utformning och placering förhåller sig till befintlig bebyggelse, kulturmiljövärden och landskapsbildens kulturhistoriska värden. Ny bebyggelse ska anpassa sig till platsens lokala byggtradition och fastighetsindelning. Historiska strukturer som exempelvis vägsträckningar, ägo gränser, topografiska förhållanden och småvatten ska beaktas. Natursköna och karaktärsskapande områden ska vara allmänt tillgängliga och hållas fria från bebyggelse. En långsiktigt hållbar vatten- och avloppslösning ska säkerställas.

Ny bebyggelse på landsbygden kan få långtgående konsekvenser för behovet av framtida kommunala investeringar. Vid prövning av ny bebyggelse utanför planlagda områden ska därför kommunala åtaganden beaktas, exempelvis behov av framtida kommunala investeringar, tillgången till barnomsorg, skola, skolskjuts, hemtjänst, elektronisk kommunikation och kollektivtrafik.

Plats för vindkraft

I kommunen finns ett antal områden utpekade som lämpliga för vindbruk. Generellt kan sägas att vindkraftverk med fördel placeras så att de kan understödja landskapets värden. Med detta menas att en balans behöver uppnås mellan produktionsoptimering och lokalisering av vindkraftverk så att de följer landskapets övergripande riktningar och inte dominerar så mycket att de släcker ut landskapets andra värden och karaktärsdrag.

Vindkraftverk ska inte uppföras närmare bostäder än 1000 meter.

Läs mer under fliken "Vindkraft".

Vindkraft

Areella näringar

De gröna näringarna är viktiga i Kalmar län och i Kalmar kommun genom att ge sysselsättning och bidra till en levande och attraktiv landsbygd. De unika natur-och kulturvärdena som jord- och skogsbruket bidrar till är viktiga för att kommunen ska vara attraktiv att bo i och att besöka. Jord- och skogsbruket är en viktig resurs i omställningen till ett hållbart samhälle.

Att exploatera på jordbruksmark ska ha ett starkt motiv och föregås av prövning av andra alternativa platser.

Kommunikation och service

För att landsbygdens kvaliteter ska kunna upplevas och fler boende ska kunna resa hållbart behövs goda kollektivtrafikförbindelser, samt cykel- och gångvägar. Det är viktigt med goda kommunikationer till och från staden, men också mellan de olika byarna. Ett utbyggt gång- och cykelnät mellan de mindre byarna är viktigt för att öka barn och ungdomars tillgänglighet till olika samhällsfunktioner. Det finns bra förutsättningar för snabb och effektiv kollektivtrafik eftersom byarna är kopplade till staden likt ett pärlband. Bilen lär även fortsatt vara ett dominerade transportmedel i vissa delar, men för att minska den negativa miljöpåverkan är det viktigt att det finns alternativa färdmedel. En stark kollektivtrafikhållplats bör omfatta bra hållplatsläge och goda möjligheter till trygg och säker pendlarparkering för både bil och cykel, samt laddning av elfordon.

För att göra det möjligt att bo och verka i hela kommunen är det viktigt att det finns en utbyggd infrastruktur för bredband som möjliggör digital kommunikation med hög kvalitet. Kommunen strävar mot de nationella mål som finns för bredbandsutbyggnad och bevakar utvecklingen av 5G.

Prövning i områden utanför detaljplan

I delar av Kalmar kommun råder ett högt bebyggelsetryck och stor efterfrågan på mark för bebyggelse. Framförallt längs kusten och i anslutning till Kalmar stad, men även i viss mån i några av serviceorterna.

Begreppet ”sammanhållen bebyggelse” har betydelse vid all lovprövning utanför detaljplanelagt område. Sammanhållen bebyggelse definieras enligt plan- och bygglagen som ”bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark”. I propositionen till plan- och bygglagen definierades begreppet som ”en samling av minst tre byggnadsverk”.

Tillbyggnad och komplementbyggnad är bygglovbefriade utanför detaljplan om det sker utanför sammanhållen bebyggelse och minst 4,5 meter från fastighetsgräns. Även ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande verksamhet är bygglovsbefriade om åtgärden vidtas utanför detaljplanelagt område. Ekonomibyggnader är byggnader på jordbruksfastighet som används för

näringsverksamheten och produktionen. De ska ha en nära koppling till den jordbruks- eller skogsbruksverksamhet som bedrivs på fastigheten. Lovbefrielsen gäller dock inte om bygglov behövs med hänsyn till omfattningen av byggnadsverk i bebyggelsen.

Lämplighets-bedömning utanför detaljplan

- I områden med högt bebyggelsetryck ska ny bebyggelse prövas i detaljplan. Undantag från detaljplanekravet gäller när det bedöms möjligt att pröva tillkomsten av enstaka nya hus utifrån allmän lämplighetsbedömning enligt plan- och bygglagen och med översiktsplanens riktlinjer som grund.
- Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse, samt anpassas till platsens lokala byggtradition och fastighetsindelning.
- Särskilt brukningsvärd jordbruksmark ska inte bebyggas.

Lovplikt för tillbyggnader och komplementbyggnader utanför detaljplan

Slutlig bedömning om lovplikt ska alltid ske utifrån de särskilda förutsättningarna i varje enskilt fall. Generellt gäller:

- Ingen lovplikt vid färre än 5 angränsande byggnader. Lovplikt vid 5–10 angränsande byggnader om bebyggelsen ligger i anslutning till detaljplanelagt område eller om bebyggelsen ligger i område med högt bebyggelsetryck.
- Alltid lovplikt i område med fler än 10 angränsande byggnader.
- Tillbyggnad eller komplementbyggnad får inte dominera över tidigare bebyggelse utan lovplikt.
- Om berörda grannar ger sitt skriftliga medgivande kan komplementbyggnad placeras närmare tomtgräns än 4,5 meter.
- Oavsett lovplikt ska byggnation alltid följa tekniska egenskapskrav enligt plan- och bygglagen.

Lovplikt för ekonomibyggnader utanför detaljplan

- Ingen lovplikt om ekonomibyggnaden ingår i jordbruk, skogsbruk eller liknande verksamhet.
- Lovplikt om verksamheten bedöms påverka omgivningen på annat sätt än jordbruk, skogsbruk eller liknande verksamhet.
- Lovplikt om byggnaden ingår i en självständig verksamhet, skild från den jordbruks- eller skogsbruksverksamhet som bedrivs på fastigheten.

Djurhållning

Djurhållning är ett självklart inslag i Kalmars landskap och bidrar till att göra det levande och öppet. Samtidigt kan djur innebära olägenheter i form av exempelvis lukt, flugor, ljud, allergi mm. Generellt kan man förvänta sig att djur finns i en lantlig miljö. Därmed är det rimligt att boende på landsbygden får acceptera en viss grad av påverkan från omgivande djurhållning.

Vid bedömning av lämpligt avstånd mellan hästhållning och bostäder ska avståndet räknas mellan stallområdet och grannes bostadshus. Riktlinjerna om avstånd ska inte tillämpas vid nybyggnation av hästhållarens bostad och stall. Med stallområde avses helhetsmiljön kring stallet, inklusive gödselanläggning och anslutande rasthagar. Beteshagar bedöms inte ha någon betydelse vid bedömningen av avstånd. Antalet hästar kan påverka de faktorer som kan upplevas som störande. Därför bör avstånden anpassas till hästhållningens omfattning. Den slutliga bedömningen ska alltid göras utifrån de enskilda förutsättningarna på platsen. Faktorer som kan påverka bedömningen är exempelvis topografi, vegetation och andra fysiska barriärer, förhärskande vindriktning, samt utformning av stall och stallområde, exempelvis gödselanläggningens läge.

Avstånd från bostadshus till stallområde

Slutlig bedömning om minsta avstånd mellan hästhållning och bostäder (granne) ska alltid ske utifrån de särskilda förutsättningarna i varje enskilt fall. Ett ungefärligt riktvärde är:

- 1–15 hästar: minst 50 meter
- Mer än 15 hästar: minst 100 meter